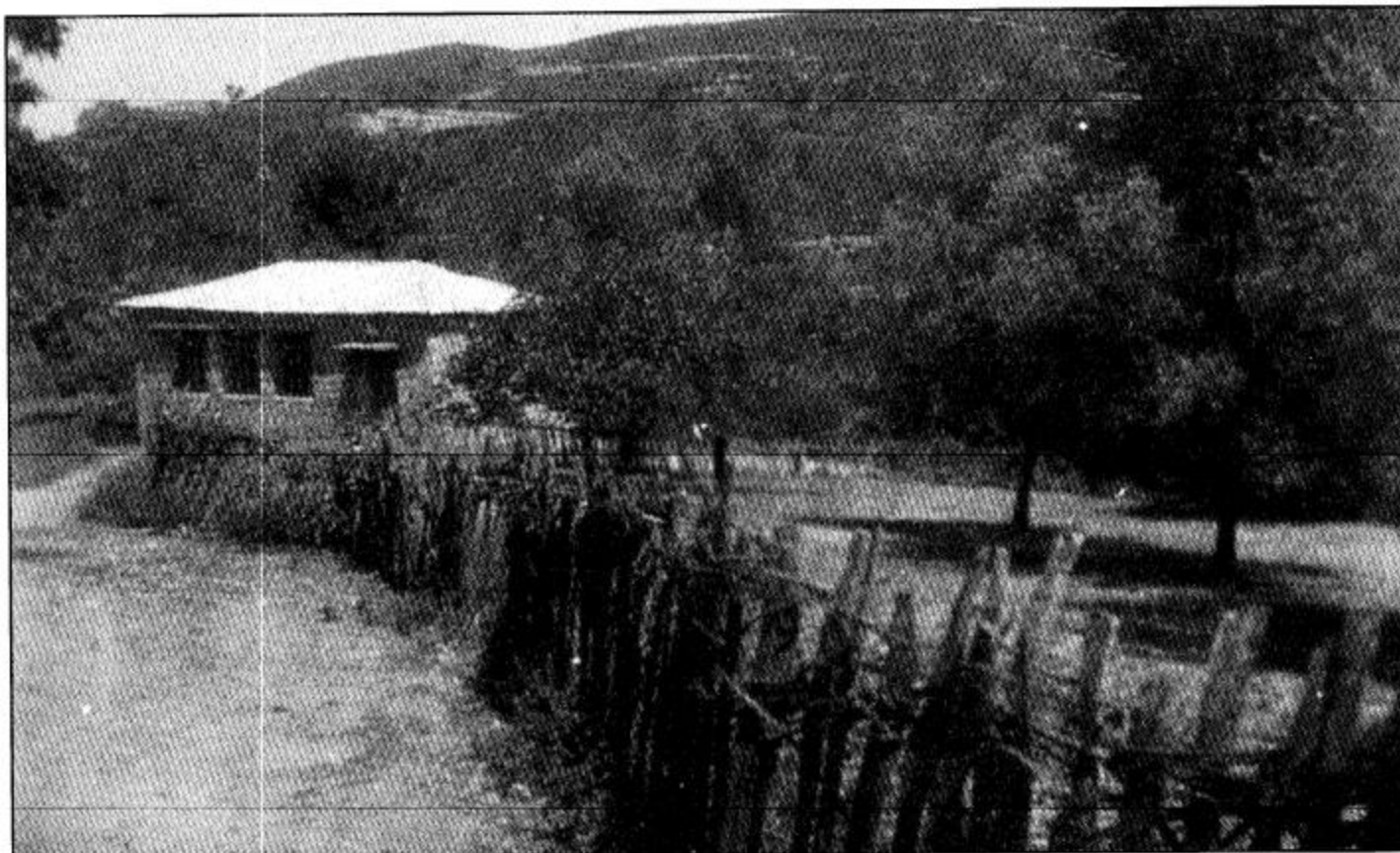

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Τό σχολείο του χωριού μας ιδρύθηκε τό έτος 1892 καί ή λειτουργία του άρχισε τό ίδιο έτος. Είμαι ανάγκη ν' αναφέρουμε ότι από τό έτος 1748 πού ιδρύθηκε τό χωριό δέν υπήρχε σχολείο.

Στά χρόνια τής δουλείας οί παλαιοί κάτοικοι έμειναν έντελώς αγράμματοι καί από τό έτος 1860 μέχρι τό 1892 πήγαιναν στό κοντινό χωριό Δούκα, όπου υπήρχε σχολείο, γιά νά μάθουν γραφή καί ανάγνωση. Έτσι τό σχολείο ιδρύθηκε τό 1892 μέ δημοδιδάσκαλο τόν Κανέλλο Παπαχριστόπουλο.

Από τό έτος 1892 ως τό 1952 τό σχολείο στεγαζόταν σέ διάφορα ιδιωτικά σπίτια του χωριού.

Τό πρώτο στεγαζόταν στό σπίτι του Ιωάννη Π. Τσαπάρα, μετά πέντε χρόνια στό σπίτι του Ανδρέα Γ. Μπιλάλη, μετά έξι χρόνια στό σπίτι του Αριστείδη Κ. Λέντζου καί από τό έτος 1920 σέ μία αίθουσα του σπιτιού του Χρήστου Κ. Λέντζου έως τό έτος 1952.

Οί κάτοικοι τής Κοινότητας Μηλεών αναζητούσαν τόν τρόπο νά ιδρύσουν κτίριο, διότι όλα τά αναφερόμενα σπίτια, έπειδή ήταν αρκετά παλιά, ήταν ακατάλληλα γιά τό σκοπό αυτό. Έπειτα από πολύ κόπο τών κατοίκων, κατά τό έτος

1938, κατόρθωσαν νά πετύχουν τό σκοπό τους. Κατόπιν ἔγινε ἔρανος μεταξύ τους καί ἔτσι ἀγόρασαν πρὸς τό Β.Δ. μέρος τοῦ χωριοῦ οἰκόπεδο πού ἄξιζε τότε 5.000 δρχ. ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτη Ἰωάννη Κ. Λέντζο. Ταυτόχρονα τό κράτος χορήγησε χρήματα, ἔπειτα ἀπὸ ἐνέργειες τῶν κατοίκων καί ἀνωτέρων, ὅποτε τό ἴδιο ἔτος ἔγινε ἡ τοιχοποιία τοῦ νέου κτιρίου. Ἡ λιθόκτιστη καί μέ σχῆμα παραλληλογράμου τοιχοποιία, πού ἔγινε ἀπὸ τὸν τεχνίτη Γεώργιο Ρόδη ἀπὸ τὴν Γορτυνία, τελείωσε τό ἴδιο ἔτος καί στοίχισε 80.000 δρχ.

Λόγω τῆς πολεμικῆς κατάστασης ἔμεινε χωρὶς σκεπή μέχρι τό ἔτος 1952. Τό ἔτος αὐτό καί μετὰ ἀπὸ κρατική ἐπιχορήγηση ἔγινε ἡ σκεπή καί ὅλες οἱ ἐλλείψεις, ὅποτε παραδόθηκε γιὰ νά χρησιμοποιηθεῖ ὡς σχολεῖο τό ἔτος 1952.

Τότε ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου σχολείου. Παρόντες ἦταν ὅλες οἱ ἀρχές τῆς Κοινότητος, οἱ κάτοικοί της καί ἡ διδασκάλισσα Κική Παπαϊωάννου, πού εἶναι καί ἡ πρώτη δασκάλα. Αὐτὴ ἔκανε τὴν ἐναρξὴ τῶν μαθημάτων στό νέο σχολεῖο.

Τό κτίριο αὐτό περιλαμβάνει τὴν αἴθουσα διδασκαλίας καί τό γραφεῖο, τό ὁποῖο χρησιμοποιεῖτο σάν δωμάτιο γιὰ τό δάσκαλο.

Προσωπικὴ ἐργασία πρόσφεραν οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τό χρηματικό ποσό γιὰ τὴν ἀγορά τοῦ οἰκοπέδου καί περισσότερο προσέφερε ἡ τότε σχολικὴ ἐφορεία πού τὴν ἀποτελοῦσαν οἱ: Λεωνίδας Λέντζος καί Ἰωάννης Δουλῆς βοηθούμενοι ἀπὸ τὸν τότε πρόεδρο τῆς Κοινότητος Δούμα Ἀνδρέα καί τὸν ἱερέα Χρήστο Τσαπάρα.

Στὴ συνέχεια καί ἀφοῦ ὑπῆρχαν χρήματα στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδας ἀπὸ τίς κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, ἡ νέα Σχολικὴ Ἐφορεία ἀποτελούμενη ἀπὸ τοὺς: Παναγιώτη Καραγιάννη, Πίππα Χρύσανθο πού ἦταν Πρόεδρος τῆς Κοινότητος, τῆς δασκάλας Μαρίας Γιαννιᾶ καί κατόπιν συνεννοήσεως ὁλοκλήρου τοῦ χωριοῦ, θεώρησαν ἀναγκαῖα τὴν ἐπέκταση τοῦ σχολείου μέ τὴν ἀνέγερση καί δεύτερης αἴθουσας τοῦ σχολείου γιὰ νά γίνῃ διτάξιο. Πραγματικά τό ἔτος 1955, ἀφοῦ ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὴ Νομαρχία Ἡλείας, ἔγινε ἡ ἀνέγερση τῆς δεύτερης αἴθουσας καί πρὸς τό ἀνατολικό μέρος τῆς πρώτης.

Ἡ λιθόκτιστη αὐτὴ αἴθουσα, πού κατασκευάστηκε ἀπὸ τὸν τεχνίτη Ἀθανάσιο Θανόπουλο ἀπὸ τὴν Γορτυνία, τελείωσε τό ἴδιο ἔτος, κόστισε 13.000 δρχ., ἀλλὰ λόγῳ ἐλλείψεως χρημάτων ἔμεινε χωρὶς σκεπή. Μετὰ ἀπὸ πέντε χρόνια, δηλαδή τό 1960, γίνεται δημοπρασία γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τῆς δεύτερης αἴθουσας τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καί τὴν ἀναλαμβάνει ὁ ἐργολάβος Ἀθανάσιος Γαλανόπουλος γιὰ 20.000 δρχ. Ἀφοῦ ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὸν τότε Διευθυντὴ τῆς Νομαρχίας κ. Παναγιώτη Λεκκάκη, ἀρχίζουν οἱ ἐργασίες τό 1961. Τό 1971

γίνεται και η περίφραξη του σχολικού γηπέδου και η κατασκευή αποχωρητηρίων.

Τό διδακτήριο διαθέτει αρκετό προαύλιο, περίπου 100 τ.μ., βρίσκεται σε άριστη θέση, είναι εύαερο, εὐήλιο και χωρίς εξωτερικούς θορύβους ή ἐνοχλήσεις. Τό ἔτος 1953 εἶχε δημιουργηθεῖ καί σχολικός κήπος μέ λουλούδια ἀπό τήν δασκάλα Μαρία Κατσίβελα καί διατηρήθηκε μέχρι τό 1955, πού δασκάλα ἦταν ἡ Μαρία Γιαννιά. Ὅμως δέν διατηρεῖται ἄλλο γιατί τό ἔδαφος εἶναι ξηρικό καί δέν ὑπάρχει νερό.

Ἡ σχολική βιβλιοθήκη δημιουργεῖται ἐπίσης ἀπό τή δασκάλα Μαρία Γιαννιά καί ἡ ἀξία τῶν βιβλίων ὑπολογιζόταν τότε σέ 350 δρχ.

Στά χρόνια αὐτά ὅπως καί σ' αὐτά πού ἀκολούθησαν τό σχολεῖο λειτουργοῦσε πρωί - ἀπόγευμα καί οἱ μαθητές ἔτρωγαν στό σχολεῖο. Στό ἀρχεῖο βρήκαμε πίνακες συσσιτίου μέ σημειώσεις τῶν εἰδῶν τροφίμων πού ἀγοράζονταν γιά τά παιδιά, τῶν ποσοτήτων καί τοῦ κόστους τους.

Ἀπό τότε ἕως καί σήμερα ἔχουν γίνει διάφορες μικροεπισκευές πού ἔχουν σάν σκοπό τή συντήρηση καί διατήρηση τοῦ διδακτηρίου, ὅπως ἐπίσης καί ἐμπλουτισμός τῆς βιβλιοθήκης μέ τήν ἀγορά βιβλίων ἀπό τόν ἐκάστοτε δάσκαλο ἢ δασκάλα καί ἀγορά ἐπιπλων, σκευῶν, ὀργάνων καί γενικά ἐποπτικῶν μέσων γιά τήν καλύτερη καί ἀποδοτικότερη διαδικασία μάθησης.

Βέβαια, τό σχολεῖο ἔχει ζήσει πολλά χρόνια καί τά σημάδια τῆς φθορᾶς εἶναι ἔντονα. Ἡ ὕλική φθορά μπορεῖ ν' ἀντιμετωπιστεῖ καί θά ἀντιμετωπιστεῖ ἀφοῦ γίνονται σοβαρές προσπάθειες γι' αὐτό. Θά ἀντιμετωπιστεῖ ὅμως ἡ ἔλλειψη παιδιῶν; Ἐκεῖ πού κάποτε τά παιδιά ἦταν γύρω στά 80, σήμερα τό ἔτος 1995 εἶναι μόνο 7. Ἐκεῖ πού γέμιζε κάποτε τό προαύλιο καί οἱ φωνές τῶν μικρῶν μαθητῶν γέμιζαν τό χῶρο, σήμερα μοιάζει ἄδεια. Ἡ μετανάστευση, ἡ ἀναζήτηση καλύτερης ζωῆς στά ἀστικά κέντρα καί ἡ ὑπογεννητικότητα χτύπησαν καί τίς Μηλιές καί ὁ πληθυσμός ἐλαττώνεται καί περιορίζεται σέ λίγους γέροντες.

Ὅμως ἐλπίζουμε ὅτι τό σχολεῖο, ἀλλά καί τό χωριό μας, δέν θά σβήσουν ποτέ. Θά ὑπάρχουν πάντα οἱ Μηλιῶτες ὅποιοι καί ὅσοι ἄν εἶναι αὐτοί.

Ν' ἀγαπᾶμε πρέπει τό σχολεῖο. Ἡ ἀγάπη μας θά τό κρατάει ζωντανό στούς αἰῶνες.

Εἶναι τό σχολεῖο τῶν προγόνων μας. Ἐκεῖ, στήν ἴδια αἴθουσα, ἔμαθαν τά πρῶτα γράμματα καί ἀριθμούς οἱ παπποῦδες καί οἱ γιαγιάδες μας. Στήν ἴδια αἴθουσα μαθαίνουμε κι ἐμεῖς σήμερα πῶς νά γίνουμε σωστοί καί χρήσιμοι ἄνθρωποι στήν κοινωνία. Στήν ἴδια αἴθουσα θά διδάσκονται καί θά μαθαίνουν αὐτοί πού θά ῥθουν μετά ἀπό ἐμᾶς.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Δασκάλων από τό έτος 1892 έως τό 1995 (μέ τήν καταγωγή τοῦ καθενός καί τό έτος πού δίδαξε στό Δημοτικό Σχολείο Μηλεῶν, ὅπου αὐτό στάθηκε δυνατό νά βρεθεῖ).

- Κανέλλος Παπαχριστόπουλος.
 - Παναγιωτακόπουλος Παναγιώτης ἀπό τό Κλαδέο.
 - Πλιώτας Κων. ἀπό Ἀλβάνιστα.
 - Παναγιωτόπουλος Βασίλειος ἀπό Μηλιές.
 - Ἀσημακόπουλος Παναγιώτης ἀπό Βερβινή.
 - Παπαηλιοῦ Μηνᾶς ἀπό Παραλογγούς.
 - Καραχάλιος Ἀνδρέας ἀπό Κοσκινᾶ.
 - Τσίκας Θεόδωρος ἀπό Καρσαρῖτες.
 - Κοτσιρᾶς Νικόλαος ἀπό Μηλιές (1923-24).
 - Μουσαῖς Χαράλαμπος ἀπό Φολόη (1924-25).
 - Μπαντούνας Ἰωάννης ἀπό Παραλογγούς (1925-27).
 - Φραγκούλης Ἰωάννης ἀπό Δούκα (1927-45).
 - Παπασωτηρίου Βάσω ἀπό Πάτρα (1945-47).
 - Μπαντούνας Ἰωάννης ἀπό Παραλογγούς (1947-50).
 - Παπαϊωάννου Κική ἀπό Δούκα (1950-52).
 - Κατσίβελα Μαρία (1952-53).
 - Γιαννιᾶ Μαρία ἀπό Μηλιές (1953-1974).
- Ἀπό τό 1959 γίνεται Διτάξιο μέ τήν εἰσήγηση τοῦ Ἐπιθεωρητῆ Κολοβοῦ**
- Νταουσάνης Ἀθανάσιος ἀπό Ναυπακτία.
 - Χασάπης Βασίλειος ἀπό Τρίπολη.
 - Γιαννοπούλου Βάσω ἀπό Καρδαμᾶ Ἡλείας.
 - Μπίθα Κωστούλα ἀπό Καλλιθέα Ἡλείας.
 - Φουρτούνης Ἀθανάσιος ἀπό Κρέστενα Ἡλείας.
 - Κότσαλης Κώστας ἀπό Ἀνδρώνι Ἡλείας.
 - Ἀναστασοπούλου - Μπιλάλη Λεμονιά.
 - Κουτσαντωνάκης Γεώργιος ἀπό Κρήτη.
 - Πίκλας Δημήτριος ἀπό Ναύπακτο.
 - Πέτσας Βασίλ. ἀπό Τρίπολη.
 - Μαρούντας Κων. ἀπό Μηλιές.
 - Φωτόπουλος Γεώργιος ἀπό Πύργο.
 - Τσαπάρης Ἀριστείδης ἀπό Μηλιές.
 - Δημητρόπουλος Ἀνδρέας ἀπό Λάλα.
 - Μπούζας Παναγιώτης ἀπό Καλαμάτα.
 - Καρακώστας Ἀθανάσιος ἀπό Λάρισα.
 - Μουτάφης Ὀδυσσεύς ἀπό Ἀθήνα.
 - Ἀναγνωστοπούλου Μαρία ἀπό Πύργο.
 - Τσαρουχᾶ Θεοδώρα ἀπό Βλαχέρνα.
 - Τριανταφυλλόπουλος Βασίλειος ἀπό Λαμία.
 - Κουτσανδρέα Κατερίνα ἀπό Ἀθήνα.
 - Δημητρόπουλος Ἀνδρέας ἀπό Λάλα.
 - Πέρρος Παναγ. ἀπό Ἀθήνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ II

Ένδεικτικός πίνακας με τόν αριθμό τών μαθητών διαμέσου τών χρόνων, όπου φαίνεται ή δραματική μείωσή τους.

Έτος	Αριθμός μαθητών
1951-52	48
1952-53	60
1958-59	77
1963-64	73
1966-67	75
1967-68	76
1971-72	54
1974-75	43
1976-77	28
1977-78	22
1986-87	15
1989-90	12
1991-92	10
1993-94	9
1994-95	7
1995-96	10
1996-97	11
1997-98	10
1998-99	9
1999-2000	9

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Μαθητολόγια καί Γενικοί Έλεγχοι από τό 1920 έως 1995.
- 2) Βιβλία πράξεων Σχολικής Έφορείας Μηλεών.
- 3) Βιβλία συνεδριάσεων διδακτικού προσωπικού.
- 4) Φάκελοι απολογισμών.
- 5) Βιβλία παραλαβής καί παραδόσεως.
- 6) Βιβλίο ιστορίας του δημοτικού σχολείου.
- 7) Βιβλίο: «Χωρίον Μηλιές» του Πάνου Ν. Κασκαντίρη.

Σημείωσις: Τό Σχολικόν έτος 2001-2002 τό Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας έκλεισε.